

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/komunikaty/247794,Noblista-prof-Victor-Ambros-otrzymal-polskie-obywatelstwo-Wojenne-losy-ojca-nobl.html>
25.09.2026, 03:05

Noblista prof. Victor Ambros otrzymał polskie obywatelstwo. Wojenne losy ojca noblisty w bazie Instytutu Pamięci Narodowej

Amerykański biolog molekularny prof. Victor Ambros, syn polskiego robotnika przymusowego w III Rzeszy, otrzymał polskie obywatelstwo. W 2024 r. został, wspólnie z Garym Ruvkunem (USA), laureatem Nagrody Nobla w dziedzinie fizjologii lub medycyny za odkrycie microRNA i jego kluczowej roli w regulacji ekspresji genów.

[Archiwum IPN II wojna światowa Okupacja niemiecka Represje okupantów w źródłach archiwalnych IPN straty wojenne](#)

17.09.2026

Informacje o ojcu noblisty - Longinie Ambrosie - znajdują się w bazie Instytutu Pamięci Narodowej [straty.pl](#). Longin Ambros urodził się w Dordziszkach (pow. oszmiański, woj. wileński) 02.10. / 02.09. / 02.11.1923 r., jako syn Wiktora i Małgorzaty z domu Pawłowskiej. W czasie II wojny światowej został deportowany do III Rzeszy. Jako robotnik przymusowy pracował od 27 maja 1942 r. w Hesji (Hessen) - od 4 czerwca 1942 r. w Steinheim am Main/Offenbach, a następnie przebywał w Dudenhoffen. Po wojnie wyemigrował do Stanów Zjednoczonych.

[straty.pl](#) - to internetowa i ogólnodostępna baza ofiar niemieckich zbrodni w czasie II wojny światowej będąca wynikiem programu dokumentacyjnego Instytutu Pamięci Narodowej „Straty osobowe i ofiary represji pod okupacją niemiecką w latach 1939-1945”. Zgromadzono w niej dane o 5 847 949 ofiarach i osobach represjonowanych.

Podstawowym celem programu jest ustalenie imiennej listy obywateli II RP, którzy zostali poddani wszelkiego rodzaju represjom ze strony okupanta niemieckiego w latach 1939-1945. Program „Straty osobowe” przywraca nazwiska wszystkim możliwym dziś do zidentyfikowania ofiarom i osobom represjonowanym, które we wrześniu 1939 roku były obywatelami II RP (wszystkich narodowości). Baza „Straty” jest indeksem ofiar i osób represjonowanych - nie gromadzi skanów dokumentów na podstawie których wprowadzane są informacje - wskazuje jednak miejsca, gdzie dokumenty takie można odnaleźć.

Z inicjatywą uruchomienia programu „Straty osobowe i ofiary represji pod okupacją niemiecką w latach 1939-1945” wystąpił w 2006 r. Instytut Pamięci Narodowej wspólnie z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Fundacją Ośrodka „KARTA”. Przez lata program był realizowany przez Fundację „Polsko-Niemieckie Pojednanie”, pod merytorycznym nadzorem i przy finansowym wsparciu IPN. Od 2021 r. program jest realizowany wyłącznie przez IPN.

Prof. Victor Ambros otrzymał polskie obywatelstwo.

O staraniach o przywrócenie polskiego obywatelstwa Ambros informował już w marcu br. podczas wizyty w Polsce. Traktował to jako hołd dla polskich przodków oraz szansę, by „dołożyć choćby niewielką cegiełkę” do rozwoju polskiej nauki i pozycji Polski w świecie. Jego ojciec urodził się w przedwojennej Polsce na Wileńszczyźnie.

Victor Ambros jest absolwentem Massachusetts Institute of Technology (MIT). Pracę akademicką rozpoczął na Harvard University, następnie na Dartmouth College. Od 2008 r. związany jest z

University of Massachusetts Medical School, gdzie pełni funkcję Silverman Professor of Natural Sciences oraz współdyrektora RNA Therapeutic Institute. W maju 2025 r. otrzymał tytuł doktora honoris causa Politechniki Śląskiej – była to pierwsza taka uroczystość na jego cześć po otrzymaniu Nagrody Nobla. Obecnie przewodniczy Radzie Naukowej Międzynarodowego Instytutu Mechanizmów i Maszyn Molekularnych Polskiej Akademii Nauk (IMol).

Zachęcamy do korzystania z bazy straty.pl oraz do zgłaszania informacji o swoich bliskich, represjonowanych przez Niemców, a nie ujętych w naszej bazie. W oparciu o te dane będziemy ją rozwijać.

Pragniemy zachęcić do włączenia się w rozwój projektu instytucje zajmujące się problematyką II wojny światowej, które na początku realizacji programu wsparły go poprzez przekazanie danych ze swoich zbiorów, poprzez udostępnienie zaktualizowanych informacji.

Polecamy:

- [straty.pl: Baza programu „Straty osobowe i ofiary represji pod okupacją niemiecką w latach 1939-1945”](#)
- [\[SPOT\] Poznaj losy Swoich bliskich, ofiar niemieckich zbrodni z lat 1939-1945. Ocal pamięć rodziny](#)
- [Centrum Informacji o Ofiarach II Wojny Światowej](#)

Kontakt dla mediów:

dr Rafał Kościański
rzecznik prasowy IPN
tel. [+48 735 205 793](tel:+48735205793)
rzecznik@ipn.gov.pl

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Centrala

Archiwum IPN

Victor Ambros, fot. Rosalindclee, źródło Wikimedia Commons, CC BY-SA 4.0